

# කලා ඔය ද්‍රෝණිය | KALA OYA BASIN

පාරිසරික සංවේදී කලාපය



### කලා ඔය ද්‍රෝණිය තුළ පිහිටා ඇති සුවිශේෂී පාරිසරික පද්ධති

- බාධක පර ආහස භූමිය හෙක්ටයාර 30600
- විල්පත්තු විනෝදානන්ද හෙක්ටයාර 131667
- කහල්ල පල්ලෙකැලේ හෙක්ටයාර 21620
- රිටිගල දෑඩ් රක්ෂිතය හෙක්ටයාර 1528
- කරදිය වතුරු බිම් හෙක්ටයාර 250
- කඩොලාන පද්ධති හෙක්ටයාර 620
- ගංගාශ්‍රිත වනාන්තර හෙක්ටයාර 400
- වියළි කලාපීය සඳහන් වනාන්තර හෙක්ටයාර 200
- ලද කැලෑ සහිත ජල ගිම්හ හෙක්ටයාර 100

### කලා ඔය ද්‍රෝණිය වාසභූමිය කරගත් සත්ව විශේෂ

අලි 600 පමණද, දිවියන් 115 පමණද වල් ඌරන්, මුවන්, වැනි සිව්පා වර්ණද, කිඹුලන්, කබරහොයින්, තලහොයින් වැනි උරග විශේෂ.

පොළොඟා, පිඹුරා, ඇහැටුල්ලා, හිඳි මාපිලා, නාල්දණ්ඩා, අලු රදනකයා, නයා වැනි සර්ප විශේෂ

ලූලා, කහ කොරදියා, මතුරා, දොරයා, දුංකොළ පෙතිසා වැනි මත්ස්‍ය විශේෂ

ඇතුළුව පැතිරී ගිය විවිධත්වයක් ඇතිව, තර්ජනයට ලක්ව මෙම කලාපය තුළ ජීවත් වේ.

ඊට අමතරව බොටුව රතු කොට්ටෝරුවා, මල් කොහා, අලු කැඳුන්තා, ගිරවා වැනි ආවේණික පක්ෂීන් මෙන්ම, විවිධ කාලවල පැමිණෙන සංක්‍රමණික පක්ෂීන් රාශියක් මෙම කලාපය තුළ හැරුණු හැක.

කලා ඔය ද්‍රෝණිය ශ්‍රී ලංකාවේ ගංගා ද්‍රෝණි 103 අතරින් එකකි. දළ වශයෙන් කිලෝමීටර 25 පමණ පළලකින් යුතු කලා ඔය ද්‍රෝණියේ දිග කිලෝමීටර 150 පමණ වේ. එහි 76% ක පුලුල් පරාසයක් වියළි කලාපයට අයත් වයඹ පළාත තුළ පිහිටා තිබේ. මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර 600 පරාසය දක්වා විවිධ උස මට්ටම් හි පැතිර ඇති කලා ඔය ද්‍රෝණිය ශ්‍රී ලංකාව සතු මුහුදු සීමාව දක්වා විහිදී තිබීම විශේෂත්වයකි.

මෙම වපසරිය පුරා කුඩා වැව් 600ක් පමණ වේ. ඉන් කිහිපයක් හටබුන්ය. අනෙක්වා යහපත් මට්ටමේ පවතී. උතුරු මැද, මධ්‍යම හා වයඹ පළාත් ඔස්සේ ගලා බස්නා කලා ඔය, ඒ ආශ්‍රිතව ජීවත් වන ශාක හා සතුන් ඇතුළු පරිසර පද්ධතිය පෝෂණය කරයි.

කලා ඔය පරිසර සංවේදී කලාපයට දළ වශයෙන් හෙක්ටයාර 209,700ක පමණ වපසරියක් ඇතුළත් කිරීමට හව ව්‍යාපෘතිය යටතේ සැලසුම් කර තිබේ. ඒ යටතට ගොඩබිම් 158,700ක සාගරයෙන් හෙක්ටයාර 51,000ක් ඇතුළත් වේ.

### කලා ඔය ද්‍රෝණිය මුහුණ දෙන පාරිසරික ගැටලු

කලා ඔය ද්‍රෝණියේ වන වැස්ම, තේන් ගොවිතැන් සහ ජනාවාසකරණය හේතුවෙන් සීඝ්‍රයෙන් විනාශ වීම වෙළඳුම් සහ ආහාර සඳහා වන සතුන් දැඩියම වන විනාශය නිසා සතුන්ගේ වාසභූමි අහිමි වීම අක්‍රමවත් ජනාවාසකරණය නිසා උද්ගත වූ අලි මිනිස් ගැටුම

### කලා ඔය පරිසර සංවේදී කලාපය සුරැකීම

විශේෂිත සංරක්ෂණ ක්‍රමවේද අනුගමනය කරමින්, මෙම කලාපයේ සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරේ. ඒ අනුව සුවිශේෂී පේළු විවිධත්වය හා පාරිසරික සේවාවන් නිරූපණය කරන ආරක්ෂා කිරීම පිණිස විවිධ උපාය මාර්ග අනුගමනය කරනු ඇත.

ප්‍රදේශයේ ජනතාව එහි සජීවී කොටස් කරුවන් වේ. මවුලගේ ජීවනෝපාය ද මෙම සංරක්ෂණ වැඩපිලිවෙල තුළ සංවර්ධනය කෙරේ. පරිසර හිතකාමී ගොවිතැන ද පේළු විවිධත්වයට හානිකර නොවන ඉඩම් භාවිත ක්‍රමවේදයන්ද එයට ඇතුළත් වේ. මුලින්ම පුස්තලම හා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රිකයන්හි පිහිටා ඇති ව්‍යාපෘති ගම්මානයන්හි එය ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. සමස්තයක් ලෙස මේ වන විට බිඳ වැටී ඇති පාරිසරික කළමනාකරණය හා පාරිසරික පද්ධති යථා තත්වයට පත් කිරීම මෙහි අරමුණ වේ.

### පාරිසරික සංවේදී කලාප ව්‍යාපෘතිය යටතේ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට යෝජිත ප්‍රදේශ

සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 17,500	
තර්ජනයට ලක් වූ වනාන්තර	හෙක්ටයාර 8,000
ජලාධාර හා ජලාන පද්ධති	හෙක්ටයාර 7,000
වෙරළාශ්‍රිත හා ගංගාශ්‍රිත භූමි	හෙක්ටයාර 1,000
නුදෙකලා කඳුකර භූමි	හෙක්ටයාර 1,500

